

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

w sprawie **A. M.**

skazanego z art. 279 § 1 w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 października 2018 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 czerwca 2016 r., II AKa [...],

utrzymującym w mocy wyrok co do tego skazanego, wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt V K [...],

postanowił:

1. oddalić wniosek,

2. na podstawie § 4 i § 17 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1741) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. Ś., Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 442 zł 80 groszy (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% podatku VAT, jako obrońcy z urzędu wyznaczonemu w postępowaniu za czynności w sprawie o wznowienie postępowania,

3. zwolnić skazanego A. M. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w K. w sprawie V K [...], uznał A. M. za winnego szeregu przestępstw kwalifikowanych z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzając mu stosowne kary jednostkowe, a w ich miejsce karę łączną 5 lat pozbawienie wolności i grzywnę w wysokości 200 stawek po 50 zł.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z 30 czerwca 2016 r., II AKa [...], rozstrzygnięcie co A. M. utrzymano w mocy.

Wniosek o wznowienie zakończonego postępowania wniósł obrońca skazanego zarzucając w nim zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., polegającej na rozpoznaniu sprawy na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 czerwca 2016 r. pod nieobecność oskarżonego, na której to rozprawie obecność oskarżonego była obowiązkowa. W uzasadnieniu wskazano, że skazany nie został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej, ponieważ zawiadomienie o jej terminie zostało awizowane w miejscu zamieszkania skazanego w dniu 18 maja 2016 r., a po raz wtóry w dniu 27 maja 2016 r., gdy tymczasem skazany został pozbawiony wolności w innej sprawie od dnia 21 maja do 26 września 2016 r. i nie miał możliwości odbioru przesyłki zawiadamiającej o terminie rozprawy, wzięcia w niej udziału, ani złożenia wniosku o sprowadzenie na rozprawę odwoławczą. Obrońca podniósł, że jedynie niestawiennictwo prawidłowo zawiadomionych stron nie tamuje rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym, a zatem w sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa skazanego do obrony. W konkluzji wniosku obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 30 czerwca 2016 r. w części dotyczącej skazanego A. M. i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na wniosek prokurator wniósł o jego oddalenie, wskazując na to, że skazany został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej, a nadto, że obecność jego nie była na tej rozprawie obowiązkowa, nie można zatem dopatrzeć się w sprawie wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W sprawie nie sposób dopatrzeć się wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, na którą powoływał się autor wniosku. Jak trafnie wskazał prokurator w odpowiedzi na wniosek, skazany A. M. został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej. Warto zwrócić uwagę obrońcy, że oskarżony w toku postępowania ma obowiązek zawiadamiać organ procesowy o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającej dłużej niż 7 dni (art. 75 § 1 k.p.k.), zaś pismo wysłane pod ostatni adres wskazany przez oskarżonego uważa się za doręczone (art. 139 § 1 k.p.k.). Co ważne, z treści art. 139 § 1 k.p.k. wynika jasno, że reguły te dotyczą również oskarżonego, który w miejscu zamieszkania nie przebywa z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie. Z tego względu nie można zasadnie podnosić, że niemożność odebrania zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej w dniu 30 czerwca 2016 r., wynikająca z pozbawienia A. M. wolności w innej sprawie, prowadzi do wniosku o bezskuteczności zawiadomienia go o tej czynności. Przeciwnie, przepis art. 139 § 1 k.p.k. uzasadnia wniosek, że zawiadomienie wysłane na adres zamieszkania oskarżonego uważa się za doręczone.

Ponadto, choć nie ma to kluczowego znaczenia dla rozstrzygnięcia, trzeba przyznać rację prokuratorowi także co do tego, że obecność oskarżonego na rozprawie odwoławczej nie była obowiązkowa. W sprawie nie wydano decyzji uznającej obecność tego oskarżonego za obowiązkową, zatem stosownie do reguły zawartej w art. 450 § 3 k.p.k. A. M. miał prawo, a nie obowiązek, udziału w rozprawie odwoławczej. Zgodzić należy się zatem z prokuratorem, że całkowicie pozbawione podstaw jest twierdzenie o naruszeniu art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., w którym wszak mowa jest o nieobecności oskarżonego, którego udział był obowiązkowy. Nie wystąpiła więc w sprawie wskazana przez skarżącego podstawa wznowieniowa z art. 542 § 3 k.p.k.

W sprawie nie wystąpiła też inna podstawa wznowieniowa związana z rozpoznanem sprawy *in absentia*, mianowicie podstawa z art. 540b § 1 k.p.k. Po pierwsze, stosownie do treści art. 540b § 2 k.p.k. ta podstawa wznowieniowa nie znajduje zastosowania w wypadku opisanym w art. 139 § 1 k.p.k., czyli

do oskarżonego, którego zawiadomiono o terminie rozpoznania sprawy na wskazany przez niego adres stałego miejsca zamieszkania lub pobytu, choćby był pozbawiony wolności w innej sprawie. Po drugie, wznowienie jest niedopuszczalne jeśli w rozpoznaniu sprawy uczestniczył obrońca. O zastosowaniu w sprawie przepisu art. 139 § 1 k.p.k. była już mowa, należy więc jedynie dodać, że na rozprawie odwoławczej przed Sądem Apelacyjnym w [...] w dniu 30 czerwca 2016 r. obecny był obrońca A. M., adwokat Z. O. (zob. k. 21648).

Z powyższych względów, wobec ustalenia, że podane we wniosku okoliczności nie mają cech podstaw wznowieniowych w rozumieniu art. 542 § 3 k.p.k., ani z art. 540b § 1 k.p.k., brak tym samym podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy nie dopatrzył się też powodów, dla których zasadne byłoby zasądzenie na rzecz autora wniosku, adwokata Ł. Ś. podwyższonej stawki wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu, ponieważ ani okoliczności faktyczne, ani stan prawny sprawy nie mogą być uznane za szczególnie skomplikowane i przez to wymagające nadzwyczajnego nakładu pracy.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.